WYROK TRYBUNAŁU (wielka izba)

z dnia 15 grudnia 2009 r. *

W sprawie C-284/05

mającej za przedmiot skargę o stwierdzenie, na podstawie art. 226 WE, uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, wniesioną w dniu 15 lipca 2005 r.,

Komisja Europejska, reprezentowana przez G. Wilmsa oraz P. Aalta, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca,

przeciwko

Republice Finlandii, reprezentowanej przez T. Pynnä, E. Bygglin, J. Heliskoskiego oraz A. Guimaraes-Purowski, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana,

* Język postępowania: fiński.

popieranej przez:

Królestwo Danii, reprezentowane przez J. Moldego, działającego w charakterze pełnomocnika,

Republikę Federalną Niemiec, reprezentowaną przez M. Lummę oraz U. Forsthoffa, działających w charakterze pełnomocników,

Republikę Grecką, reprezentowaną przez E.M. Mamounę oraz K. Boskovitsa, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

Republikę Włoską, reprezentowaną przez I.M. Braguglię, działającego w charakterze pełnomocnika, wspieranego przez G. De Bellisa, avvocato dello Stato, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

Republikę Portugalską, reprezentowaną przez L. Ineza Fernandesa, działającego w charakterze pełnomocnika,

Królestwo Szwecji, reprezentowane przez A. Falk, działającą w charakterze pełnomocnika,

interwenienci,

TRYBUNAŁ (wielka izba),

w składzie: V. Skouris, prezes, A. Tizzano, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, E. Levits i C. Toader, prezesi izb, C. W.A. Timmermans, A. Borg Barthet (sprawozdawca), M. Ilešič, J. Malenovský i U. Lõhmus, sędziowie,

rzecznik generalny: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
sekretarz: C. Strömholm, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 25 listopada 2008 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 10 lutego 2009 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 W swojej skardze Komisja Wspólnot Europejskich zwraca się do Trybunału o stwierdzenie, że Republika Finlandii uchybiła zobowiązaniom, które ciążyły na niej na mocy art. 26 WE, art. 20 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny (Dz.U. L 302, s. 1, zwanego dalej „Wspólnotowym kodeksem celnym") oraz w rezultacie Wspólnej taryfy celnej, zwalniając w latach 1998–2002 z należności celnych przywóz sprzętu wojskowego, oraz uchybiła zobowiązaniom, które ciążyły na niej na mocy art. 2

i 9–11 rozporządzenia Rady (EWG, Euratom) nr 1552/89 z dnia 29 maja 1989 r. wykonującego decyzję 88/376/EWG, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot (Dz.U. L 155, s. 1), zmienionego rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 1355/96 z dnia 8 lipca 1996 r. (Dz.U. L 175, s. 3) (zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1552/89"), a także na mocy art. 2 i 9–11 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000 z dnia 22 maja 2000 r. wykonującego decyzję 94/728/WE, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot (Dz.U. L 130, s. 1) wskutek odmowy obliczenia, ustalenia i udostępnienia Komisji środków własnych związanych z tym przywozem, a także zapłacenia odsetek za zwłokę należnych z tytułu nieudostępnienia Komisji tych środków własnych.

Ramy prawne

Uregulowania wspólnotowe

2 Artykuł 2 ust. 1 decyzji Rady 88/37/EWG, Euratom z dnia 24 czerwca 1988 r. w sprawie systemu środków własnych Wspólnot (Dz.U. L 185, s. 24) i 94/728/WE, Euratom z dnia 31 października 1994 r. w sprawie systemu środków własnych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 293, s. 9) stanowi:

„Środki własne wprowadzone do budżetu Wspólnot składają się z następujących przychodów:

[…]

b) ceł Wspólnej taryfy celnej oraz innych ceł ustalonych lub tych, które zostaną ustalone przez instytucje Wspólnot w odniesieniu do handlu z państwami trzecimi, i ceł na produkty podlegające Traktatowi ustanawiającemu Europejską Wspólnotę Węgla i Stali;

[…]" [tłumaczenie nieoficjalne].

3 Artykuł 20 Wspólnotowego kodeksu celnego, stanowi:

„1. W przypadku powstania długu celnego należności wymagane zgodnie z prawem określane są na podstawie taryfy celnej Wspólnot Europejskich.

[…]

3. Taryfa celna Wspólnot Europejskich obejmuje:

a) towarową Nomenklaturę Scaloną;

[…]

c) stawki i inne elementy opłat normalnie stosowane do towarów objętych Nomenklaturą Scaloną odnośnie do:

— ceł

[…]

d) preferencyjne środki taryfowe określone w umowach zawartych przez Wspólnotę z niektórymi krajami lub grupami państw, w których przewidziane jest stosowanie preferencji taryfowych;

e) preferencyjne środki taryfowe przyjęte jednostronnie przez Wspólnotę wobec niektórych państw, grup państw lub terytoriów;

f) autonomiczne zawieszenia przewidujące obniżenie należności celnych przywozowych lub zwolnienia z należności celnych przywozowych za niektóre towary;

g) inne środki taryfowe przewidziane innymi przepisami wspólnotowymi.

[…]".

4 Artykuł 217 ust. 1 Wspólnotowego kodeksu celnego stanowi:

„Każda kwota należności celnych przywozowych lub należności celnych wywozowych wynikających z długu celnego, zwana dalej »kwotą należności«, obliczana jest przez organy celne, z chwilą gdy znajdą się one w posiadaniu niezbędnych informacji, oraz zostaje wpisana do rejestru lub zaewidencjonowana w inny równoważny sposób (zaksięgowanie).

[…]”.

5 W ramach udostępnienia Komisji środków własnych Wspólnot Rada Unii Europejskiej przyjęła rozporządzenie nr 1552/89 obowiązujące w okresie mającym znaczenie w niniejszej sprawie do dnia 30 maja 2000 r. Rozporządzenie to zostało zastąpione od dnia 31 maja 2000 r. rozporządzeniem nr 1150/2000, które dokonało ujednolicenia rozporządzenia nr 1552/89, bez wprowadzania zmian w jego treści.

6 Artykuł 2 rozporządzenia nr 1552/89 stanowi:

„1. Do celów stosowania niniejszego rozporządzenia tytuł Wspólnot do środków własnych, określonych w art. 2 ust. 1 lit. a) i b) decyzji 88/376/EWG, Euratom, jest ustalony, gdy zostały spełnione warunki przewidziane w regulacjach celnych dotyczących wpisu tytułu dochodów budżetowych w rachunkach i powiadamiania dłużnika.

1a. Datą ustalenia tytułu określonego w ust. 1 jest data zaksięgowania przewidziana w regulacjach celnych.

[…]”.

7 Artykuł 9 ust. 1 tego rozporządzenia przewiduje:

„Zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 10 każde państwo członkowskie zapisuje środki własne na rachunek otwarty w imieniu Komisji przez jego skarb państwa lub organ wyznaczony przez państwo członkowskie.

Taki rachunek jest prowadzony nieodpłatnie”.

8 W rozumieniu art. 10 ust. 1 wskazanego rozporządzenia:

„Po potrąceniu 10% tytułem kosztów poboru zgodnie z art. 2 ust. 3 decyzji 88/376/EWG, Euratom wpis środków własnych, określonych w art. 2 ust. 1 lit. a) i b) tej decyzji, dokonywany jest najpóźniej w pierwszym dniu roboczym po 19 dniu drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym tytuł dochodów budżetowych został ustalony zgodnie z art. 2.

[…]”.

9 Zgodnie z art. 11 rozporządzenia nr 1552/89:

„Każda zwłoka w dokonaniu wpisu na rachunku określonym w art. 9 ust. 1 stanowi przyczynę zapłaty przez zainteresowane państwo członkowskie odsetek według stopy procentowej obowiązującej na rynku pieniężnym państwa członkowskiego w terminie wymagalności w odniesieniu do krótkoterminowych publicznych operacji finansujących, powiększonej o dwa punkty procentowe. Stopa ta rośnie o 0,25 punktu procentowego za każdy miesiąc zwłoki. Tak powiększona stopa stosowana jest do całego okresu zwłoki" [tłumaczenie nieoficjalne].

10 Zgodnie z art. 22 rozporządzenia nr 1150/2000:

„Rozporządzenie (EWG, Euratom) nr 1552/89 traci moc.

Odniesienia do wymienionego rozporządzenia są uznawane za odniesienia do niniejszego rozporządzenia i powinny być odczytywane zgodnie z tabelą korelacji przedstawioną w części A Załącznika".

11 Pomijając fakt, że rozporządzenia nr 1552/89 i 1150/2000 odsyłają w szczególności — pierwsze — do decyzji 88/376 i drugie — do decyzji 94/728, art. 2 i 9–11 tych dwóch rozporządzeń są w istocie identyczne.

12 Stopa procentowa w wysokości 10%, o której mowa w art. 10 ust. 1 rozporządzenia nr 1150/2000 została podniesiona do 25% decyzją Rady 2000/597/WE, Euratom z dnia 29 września 2000 r. w sprawie systemu środków własnych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 253, s. 42).

13 Punkt 1 uzasadnienia rzeczonej decyzji stanowi:

„Rada Europejska na posiedzeniu w Berlinie w dniach 24 i 25 marca 1999 r. stwierdziła między innymi, że system środków własnych Wspólnot powinien być sprawiedliwy, przejrzysty, oszczędny, prosty i oparty na kryteriach, które w najlepszy sposób odzwierciedlają możliwości wpłat każdego państwa członkowskiego".

14 Rozporządzenie Rady (WE) nr 150/2003 z dnia 21 stycznia 2003 r. zawieszające należności celne przywozowe na niektóre rodzaje broni i sprzętu wojskowego (Dz.U. L 25, s. 1), przyjęte na podstawie art. 26 WE w motywie 5 stanowi:

„W celu uwzględnienia ochrony poufnych informacji wojskowych państw członkowskich konieczne jest ustanowienie szczególnych procedur administracyjnych w celu przyznania korzystania z zawieszenia należności celnych. Zgłoszenie dokonane przez właściwe organy państwa członkowskiego, dla którego sił zbrojnych przeznaczona jest broń lub sprzęt wojskowy, które mogłoby być również użyte jako zgłoszenie celne zgodnie z wymogiem kodeksu celnego, stanowiłoby właściwą gwarancję spełnienia tych warunków. Zgłoszenie powinno zostać przedłożone w formie certyfikatu. Właściwe jest określenie formy, jaką muszą mieć certyfikaty, jak również zezwolenie na stosowanie technik przetwarzania danych w odniesieniu do tych zgłoszeń".

15 Artykuł 1 tego rozporządzenia stanowi:

„Niniejsze rozporządzenie ustanawia warunki autonomicznego zawieszenia należności celnych przywozowych na niektóre rodzaje broni i sprzętu wojskowego przywożone przez lub w imieniu organów odpowiedzialnych za obronę wojskową państw członkowskich przed państwami trzecimi [z państw trzecich przez organy odpowiedzialne za obronę wojskową państw członkowskich lub w ich imieniu]".

16 Artykuł 3 ust. 2 wskazanego rozporządzenia przewiduje:

„Nie naruszając ust. 1, z przyczyn dotyczących poufności informacji wojskowych certyfikat i przywożone towary można przedłożyć innym organom, wyznaczonym w tym celu przez państwo członkowskie przywozu. W takich przypadkach właściwe organy wydające certyfikat prześlą do 31 stycznia oraz do 31 lipca każdego roku skrócone sprawozdanie z takich operacji przywozowych organom celnym ich państwa członkowskiego. Sprawozdanie obejmuje okres 6 miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc, w którym sprawozdanie ma być przesłane. Sprawozdanie zawiera numery oraz daty wydania certyfikatów, datę przywozu oraz całkowitą wartość i wagę brutto produktów przywiezionych z certyfikatami".

17 Zgodnie z art. 8 rozporządzenia nr 150/2003 znajduje ono zastosowanie od dnia 1 stycznia 2003 r.

Postępowanie poprzedzające wniesienie skargi

18 Komisja w 2001 r. wszczęła wobec Republiki Finlandii pierwsze postępowanie dotyczące przywozu sprzętu przeznaczonego do celów wojskowych zwolnionego z należności celnych przywozowych. Postępowanie to zostało zakończone w 2003 r., w którym to wszczęte zostało przeciwko temu państwu członkowskiemu postępowanie będące podstawą niniejszego sporu.

19 W piśmie z dnia 15 października 2003 r. Komisja wezwała Republikę Finlandii do dokonania obliczeń koniecznych dla ustalenia kwoty środków własnych nieprzekaza-

nych Wspólnocie z uwagi na zwolniony z należności celnych przywóz sprzętu wojskowego w latach budżetowych 1998–2002, do udostępnienia tych środków Komisji i do zapłacenia odsetek za zwłokę należnych na podstawie art. 11 rozporządzenia nr 1150/2000.

20 W odpowiedzi z dnia 11 grudnia 2003 r. Republika Finlandii uznała, że z uwagi na swą szczególną sytuację miała prawo odstąpić od Wspólnej taryfy celnej na podstawie art. 296 ust. 1 lit. b) WE, gdyż przywóz dotyczył sprzętu przeznaczonego wyłącznie do celów wojskowych i został dokonany w celu ochrony podstawowych interesów jej bezpieczeństwa.

21 Po zapoznaniu się z odpowiedzią Republiki Finlandii Komisja w dniu 7 lipca 2004 r. sporządziła uzasadnioną opinię, zwracając się do tego państwa członkowskiego o podjęcie działań koniecznych dla podporządkowania się jej w terminie dwóch miesięcy od jej otrzymania. Rzeczone państwo udzieliło odpowiedzi na tę uzasadnioną opinię w dniu 2 września 2004 r., powtarzając i precyzując przedstawione wcześniej uwagi.

22 Uwzględniając informacje przedstawione przez Republikę Finlandii i uznając, że państwo to nie podporządkowało się uzasadnionej opinii, Komisja wniosła niniejszą skargę.

23 Postanowieniem z dnia 13 września 2007 r. prezes Trybunału dopuścił Królestwo Danii, Republikę Federalną Niemiec, Republikę Grecką, Republikę Włoską, Republikę Portugalską i Królestwo Szwecji do udziału w sprawie w charakterze interwenientów popierających żądania Republiki Finlandii.

W przedmiocie skargi

Argumentacja stron

24 Komisja podnosi, że Republika Finlandii niesłusznie powołuje się na art. 296 WE w celu odmówienia zapłaty należności celnych odpowiadających omawianym przywozom, gdyż ich pobranie nie stanowi zagrożenia dla podstawowych interesów bezpieczeństwa tego państwa członkowskiego.

25 Komisja uznaje za błędny tok rozumowania Republiki Finlandii, zgodnie z którym informacje dotyczące przywozu sprzętu wojskowego, a zatem bezpieczeństwa tego państwa członkowskiego, nie mogą być jej przekazane i zgodnie z którym nie jest ona w rezultacie zobowiązana do wpłacenia Komisji omawianych należności celnych.

26 Komisja uważa, że środki wprowadzające odstępstwa lub wyjątki, takie jak w szczególności art. 296 WE, podlegają ścisłej wykładni. Zainteresowane państwo członkowskie, które powołuje się na konieczność zastosowania tego artykułu, powinno wykazać, że spełnia wszystkie przewidziane w nim przesłanki, jeżeli zamierza odstąpić od art. 20 Wspólnotowego kodeksu celnego, w którym wyrażona jest ogólna zasada pobierania należności celnych, tak jak została ona ustanowiona w art. 26 WE.

27 Komisja uważa również, że sam fakt, iż produkty wymienione w wykazie ustanowionym decyzją Rady 255/58 z dnia 15 kwietnia 1958 r., definiującym produkty, do których art. 296 ust. 1 lit. b) WE znajduje zastosowanie, nie jest wystarczający sam w sobie, aby spowodować zastosowanie tego przepisu, który zakłada, że spełniony ma być ogół przesłanek w nim przewidzianych.

28 Komisja twierdzi w rezultacie, że to Republika Finlandii powinna przedstawić rzeczowy i szczegółowy dowód, że pobranie omawianych należności celnych przywozowych zagraża podstawowym interesom jej bezpieczeństwa.

29 W tym względzie Komisja uważa, że nie otrzymała szczegółowej odpowiedzi wykazującej na ile to możliwe w oparciu o szczegółowe dane liczbowe, że jeżeli Republika Finlandii pobrałaby należności celne przewidziane we wspólnotowych przepisach celnych w odniesieniu do omawianych przywozów, nie mogłaby w dostatecznym stopniu chronić podstawowych interesów swego bezpieczeństwa. Nie stanowi takiego dowodu ani powołanie się na klauzule poufności zawarte w konwencjach międzynarodowych, ani też argument tego państwa członkowskiego, że tajemnica wojskowa stoi na przeszkodzie stosowaniu wspólnotowych przepisów celnych.

30 Komisja uważa, że na żadnym etapie postępowania nie domagała się naruszenia klauzuli poufności. Żądała ona jedynie pobrania i udostępnienia jej omawianych należności celnych. Zdaniem Komisji zgodnie z przepisami wspólnotowymi postępowanie dotyczące nałożenia należności celnych pozwala na zagwarantowanie poufności przetwarzanych danych. Ponadto do Republiki Finlandii należy czuwanie nad zachowaniem obowiązku poufności, gdyż nie może ona powołać się na zagrożenie interesów jej bezpieczeństwa twierdząc, że jej własne organy celne nie przestrzegają przepisów Wspólnotowego kodeksu celnego w tej dziedzinie.

31 Komisja twierdzi również, że żadne państwo członkowskie, które zastosowało się do wspólnotowych przepisów celnych, nie skarżyło się na sposób w jaki instytucje wspólnotowe przetwarzały informacje dotyczące pobrania należności celnych od przywozu sprzętu wojskowego i przekazania odpowiednich środków Wspólnocie.

32 Komisja podkreśla, że niepobranie omawianych należności celnych przez Republikę Finlandii prowadzi do nierówności między państwami członkowskimi pod względem ich odpowiednich wpłat do budżetu wspólnotowego.

33 Republika Finlandii uważa, że na mocy art. 296 ust. 1 lit. b) WE państwom członkowskim przysługuje szeroki zakres uznania dotyczący działań podejmowanych przez nie w celu ochrony podstawowych interesów ich bezpieczeństwa i związanych z produktami, do których wskazany art. 296 ust. 1 lit. b) znajduje zastosowanie. Przepis ten umożliwia państwom członkowskim odstąpienie od art. 26 WE i Wspólnotowego kodeksu celnego w przypadku przywozu sprzętu przeznaczonego wyłącznie dla potrzeb wojskowych dla celów ochrony podstawowych interesów ich bezpieczeństwa, z uwzględnieniem szczególnej sytuacji zainteresowanych państw członkowskich.

34 Republika Finlandii uważa, że art. 296 WE ma ogólny zakres stosowania i nie ogranicza się do niektórych przepisów traktatu. Przepis ten umożliwia w związku z tym odstąpienie od stosowania art. 26 WE, który stanowi przepis mający służyć prawodawcy wspólnotowemu jako podstawa prawna dla stanowienia przepisów celnych.

35 Republika Finlandii uważa, że do niej należy dokonanie oceny środków wymaganych dla obrony podstawowych interesów jej bezpieczeństwa i twierdzi, że aby Trybunał mógł dokonać kontroli, czy dane państwo członkowskie nie nadużywa swych praw, to państwo członkowskie winno określić podstawowe interesy bezpieczeństwa, na które się powołuje, oraz wykazać, że przyjęło dane środki w przekonaniu, że są one konieczne dla zagwarantowania tych interesów.

36 Republika Finlandii podnosi, że nie mogła przestrzegać wspólnotowej procedury celnej dla omawianego przywozu sprzętu obronnego bez stwarzania zagrożenia, że informacje istotne dla jej bezpieczeństwa zostaną ujawnione stronom trzecim. Dodaje ona, że dla zachowania bezpieczeństwa dostaw sprzętu obronnego najnow-

szych technologii w ścisły sposób musiała przestrzegać porozumień dotyczących zachowania poufności zawartych ze sprzedającymi państwami przed jej przystąpieniem do Unii Europejskiej.

37 Jeśli chodzi w szczególności o zapłatę należności celnych Republika Finlandii uważa, że potrzeba powołania się na art. 296 WE w kontekście przywozu sprzętu wojskowego zależy zasadniczo od rozstrzygnięcia kwestii, czy zainteresowane państwo członkowskie posiada przemysł zbrojeniowy o pewnym znaczeniu, charakteru sprzętu obronnego, który ma być przedmiotem przywozu oraz stopnia w jakim państwo to jest uzależnione od przywozów. Do zainteresowanego państwa członkowskiego należy bowiem czuwanie nad podstawowymi interesami swego bezpieczeństwa i ustalenie, od jakich postanowień traktatu musi ono odstąpić na podstawie art. 296 WE.

38 Republika Finlandii podkreśla, że wykaz sprzętu wojskowego zwolnionego przez nią z należności celnych nie jest w istocie szerszy niż wykaz, o którym mowa w art. 296 ust. 2 WE. Dodaje one, że na podstawie rozporządzenia nr 150/2003 pobranie należności celnych od przywozu takiego sprzętu również zostało wykluczone od dnia 1 stycznia 2003 r. Od tego dnia interesy Republiki Finlandii jeśli chodzi o przywożony sprzęt obronny były chronione na mocy przepisów tego rozporządzenia. Jednakże taka sama potrzeba ochrony istnieje w odniesieniu do produktów przywożonych wcześniej. Republika Finlandii podkreśla, że jej interesy w zakresie przywożonego sprzętu obronnego w grudniu 2002 r. i styczniu 2003 r. były identyczne.

39 Republika Finlandii twierdzi, że fakt, iż państwo członkowskie zwolniło sprzęt wojskowy z należności celnych na podstawie art. 296 WE, nie narusza koniecznie zasady należytego zarządzania finansami, która wymaga zrównoważonego podziału obciążeń budżetowych między państwami członkowskimi.

40 Republika Finlandii stoi również na stanowisku, że art. 307 WE nie znajduje w niniejszym przypadku zastosowania, gdyż jej zachowanie było zgodne z prawem

wspólnotowym i w szczególności z art. 296 WE. Odpowiadając Komisji, twierdzi ona jednak pomocniczo, że klauzule poufności zawarte w umowach podpisanych przed jej przystąpieniem do Unii Europejskiej, lecz wykonywanych częściowo po tym przystąpieniu, nie mogły być zakwestionowane lub nie mogły być przedmiotem ponownych negocjacji, gdyż zagrażałoby to samemu wykonaniu umów i w związku z tym jej bezpieczeństwu.

41 Republika Finlandii żąda pomocniczo w odniesieniu do zapłaty ewentualnych odsetek za zwłokę, aby odsetki te były należne wyłącznie od dnia ogłoszenia niniejszego wyroku, z uwagi na szczególnie długi czas trwania postępowania i odmowę podjęcia przez Komisję negocjacji w kwestii warunkowej zapłaty.

Ocena Trybunału

42 Wspólnotowy kodeks celny przewiduje pobranie należności celnych od przywozu towarów o przeznaczeniu wojskowym, takich jak omawiane towary, pochodzących z państw trzecich. Żaden przepis wspólnotowych przepisów celnych nie przewidywał dla okresu obejmującego sporne przywozy, tj. od dnia 1 stycznia 1998 r. do dnia 31 grudnia 2002 r. szczególnych zwolnień z należności celnych od przywozu tego rodzaju towarów. W rezultacie w odniesieniu do tego okresu nie istniało również wyraźne zwolnienie z obowiązku wpłacenia właściwym władzom należnych ceł i stosownie do okoliczności odsetek za zwłokę.

43 Z faktu przyjęcia rozporządzenia nr 150/2003 przewidującego zawieszenie należności celnych na niektóre rodzaje broni i sprzętu wojskowego od dnia 1 stycznia 2003 r.

można ponadto wywnioskować, że prawodawca wspólnotowy przyjął założenie, że obowiązek zapłacenia wskazanych należności celnych istniał przed tym dniem.

44 Republika Finlandii na żadnym etapie postępowania nie zaprzeczyła istnieniu spornych przywozów w branym pod uwagę okresie. Ograniczyła się ona do podważenia prawa Wspólnoty do środków własnych, o których mowa, podnosząc, że na podstawie art. 296 WE obowiązek zapłacenia należności celnych od sprzętu wojskowego przywożonego z państw trzecich naruszałby w poważnym stopniu jej podstawowe interesy bezpieczeństwa.

45 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału chociaż to do państw członkowskich należy podjęcie środków zmierzających do zagwarantowania ich bezpieczeństwa zewnętrznego i wewnętrznego, nie wynika z tego, że takie środki nie są wcale objęte zastosowaniem prawa wspólnotowego (zob. podobnie wyroki: z dnia 26 października 1999 r. w sprawie C-273/97 Sirdar, Rec. s. I-7403, pkt 15; z dnia 11 stycznia 2000 r. w sprawie C-285/98 Kreil, Rec. s. I-69, pkt 15). Jak bowiem orzekł już Trybunał, traktat ustanawia wyraźne odstępstwa mające zastosowanie w okolicznościach zagrażających bezpieczeństwu publicznemu wyłącznie w art. 30 WE, 39 WE, 46 WE, 58 WE, 64 WE, 296 WE i 297 WE, które odnoszą się do wyjątkowych i w wyraźny sposób ograniczonych przypadków. Z artykułów tych nie można wysnuć wniosku, że traktat zawiera na stałe wpisany weń ogólny wyjątek wyłączający wszelkie środki podejmowane ze względów bezpieczeństwa publicznego z zakresu prawa wspólnotowego. Uznanie istnienia takiego wyjątku, bez względu na określone w traktacie szczególne wymogi, mogłoby zagrozić wiążącemu charakterowi prawa wspólnotowego i jego jednolitemu stosowaniu (zob. wyrok z dnia 11 marca 2003 r. w sprawie C-186/01 Dory, Rec. s. I-2479, pkt 31 i przytoczone tam orzecznictwo).

46 Ponadto odstępstwa przewidziane w art. 296 WE i 297 WE muszą, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem dotyczącym odstępstw od podstawowych swobód (zob. w szczególności wyroki: z dnia 31 stycznia 2006 r. w sprawie C-503/03 Komisja przeciwko Hiszpanii, Zb.Orz. s. I-1097, pkt 45; z dnia 18 lipca 2007 r. w sprawie

C-490/04 Komisja przeciwko Niemcom, Zb.Orz. s. I-6095, pkt 86; z dnia 11 września 2008 r. w sprawie C-141/07 Komisja przeciwko Niemcom, Zb.Orz. s. I-6935, pkt 50), podlegać ścisłej wykładni.

47 Jeśli chodzi w szczególności o art. 296 WE należy zauważyć, że chociaż artykuł ten odnosi się do środków, jakie państwo członkowskie może uznać za konieczne dla ochrony podstawowych interesów swego bezpieczeństwa lub informacji, których ujawnienie uznaje za sprzeczne z tymi interesami, nie można interpretować go w ten sposób, że przyznaje on państwom członkowskim uprawnienie do odstąpienia od przepisów traktatu wyłącznie w wyniku powołania się na wskazane interesy.

48 Ponadto w dziedzinie podatku od wartości dodanej Trybunał w wyroku z dnia 16 września 1999 r. w sprawie C-414/97 Komisja przeciwko Hiszpanii, Rec. s. I-5585, stwierdził zaistnienie rozważanego uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego z uwagi na fakt, że Królestwo Hiszpanii nie wykazało, iż ustanowione w prawie hiszpańskim zwolnienie z tego podatku przywozów i zakupów uzbrojenia, amunicji i sprzętu o wyłącznie wojskowym przeznaczeniu było uzasadnione w rozumieniu art. 296 ust. 1 lit. b) WE koniecznością ochrony podstawowych interesów bezpieczeństwa tego państwa członkowskiego.

49 W rezultacie to państwo członkowskie, które chce skorzystać z możliwości powołania się na art. 296 WE, ma wykazać konieczność zastosowania tego odstępstwa w celu ochrony jego podstawowych interesów bezpieczeństwa.

50 W świetle tych rozważań nie można zgodzić się, aby państwo członkowskie powoływało się na wzrost kosztów sprzętu wojskowego z uwagi na zastosowanie należności celnych od przywozu takiego sprzętu pochodzącego z państw trzecich w celu uniknięcia ciążących na nim obowiązków wynikających z wymogu solidarności finansowej wobec

budżetu wspólnotowego, ze szkodą dla innych państw członkowskich, które pobierają i wpłacają należności celne dotyczące takiego przywozu.

51 Jeśli chodzi o argument, zgodnie z którym wspólnotowe procedury celne nie mogą zapewnić bezpieczeństwa Republiki Finlandii w świetle wymogów poufności zawartych w porozumieniach podpisanych z państwami eksportującymi należy podkreślić, jak słusznie zauważa Komisja, że stosowanie wspólnotowego systemu celnego wymaga działania ze strony urzędników wspólnotowych i krajowych, którzy zobowiązani są stosownie do okoliczności do zachowania poufności w przypadku przetwarzania szczególnie chronionych danych, co pozwala na ochronę podstawowych interesów bezpieczeństwa państw członkowskich.

52 Ponadto zgłoszenia, które państwa członkowskie powinny uzupełniać i przekazywać Komisji w sposób okresowy, nie są do tego stopnia szczegółowe, aby mogło to prowadzić do naruszenia interesów rzeczonych państw członkowskich w dziedzinie zarówno bezpieczeństwa jak i poufności.

53 W tej sytuacji, zgodnie z art. 10 WE dotyczącym obowiązku ułatwienia przez państwa członkowskie Komisji wypełnienia zadania polegającego na czuwaniu nad przestrzeganiem traktatu, państwa te są zobowiązane do udostępnienia tej instytucji dokumentów koniecznych do sprawdzenia prawidłowości transferu środków własnych Wspólnoty. Jednakże taki obowiązek, jak zauważył rzecznik generalny w pkt 168 swojej opinii, nie stoi na przeszkodzie temu, aby państwa członkowskie w poszczególnych przypadkach i wyjątkowo, na podstawie art. 296 WE, mogły ograniczyć przekazywanie informacji do określonych części danego dokumentu lub odmówić zupełnie ich przekazania.

54 W świetle powyższych uwag trzeba stwierdzić, iż Republika Finlandii nie wykazała, że zostały spełnione przesłanki konieczne do zastosowania art. 296 WE.

55 Jeśli chodzi o wysunięte przez Republikę Finlandii żądanie ograniczenia w czasie skutków niniejszego wyroku w odniesieniu do obowiązku zapłaty odsetek za zwłokę do okresu po jego ogłoszeniu, należy zauważyć, że jego podstawą jest szczególnie długi czas trwania postępowania oraz odmowa podjęcia przez Komisję negocjacji w kwestii warunkowej zapłaty.

56 W tym zakresie należy przypomnieć, że jedynie w wyjątkowych przypadkach Trybunał, stosując ogólną zasadę pewności prawa leżącą u podstaw wspólnotowego porządku prawnego, może uznać, że należy ograniczyć ze skutkiem dla wszystkich zainteresowanych możliwość powoływania się na zinterpretowany przez niego przepis celem podważenia stosunków prawnych zawartych w dobrej wierze (zob. w szczególności wyrok z dnia 23 maja 2000 r. w sprawie C-104/98 Buchner i in., Rec. s. I-3625, pkt 39).

57 Trybunał odwoływał się bowiem do tego rozwiązania jedynie w bardzo szczególnych okolicznościach, gdy istniało ryzyko poważnych reperkusji finansowych ze względu, między innymi, na znaczną liczbę stosunków prawnych nawiązanych w dobrej wierze na podstawie uregulowania uważanego za skuteczne i obowiązujące oraz gdy okazywało się, iż osoby prywatne oraz władze krajowe zdecydowały się na zachowania niezgodne z uregulowaniami wspólnotowymi ze względu na istnienie obiektywnej i istotnej niepewności odnośnie do zakresu przepisów wspólnotowych, do której to niepewności przyczyniło się ewentualnie również takie samo zachowanie innych państw członkowskich bądź Komisji (wyrok z dnia 12 września 2000 r. w sprawie C-359/97 Komisja przeciwko Zjednoczonemu Królestwu, Rec. s. I-6355, pkt 91).

58 Zakładając nawet, że wyroki wydane na podstawie art. 226 WE miałyby te same skutki co wyroki wydane na podstawie art. 234 WE, a z tego powodu — że względy pewności prawa mogłyby, tytułem wyjątku, uzasadniać ograniczenie ich skutków w czasie

(zob. wyroki: z dnia 7 czerwca 2007 r. w sprawie C-178/05 Komisja przeciwko Grecji, Zb.Orz. s. I-4185, pkt 67; z dnia 12 lutego 2009 r. w sprawie C-475/07 Komisja przeciwko Polsce, pkt 61; z dnia 26 marca 2009 r. w sprawie C-559/07 Komisja przeciwko Grecji, pkt 78), wystarczy stwierdzić, że Republika Finlandii w ogóle nie próbowała wykazać, ani w swoich uwagach na piśmie ani na rozprawie, że istniało ryzyko poważnych reperkusji finansowych.

59 Wniosek Republiki Finlandii dotyczący ograniczenia skutków niniejszego wyroku w czasie należy w rezultacie oddalić.

60 Z powyższych uwag wynika, że Republika Finlandii uchybiła zobowiązaniom, które ciążyły na niej na mocy art. 26 WE, art. 20 Wspólnotowego kodeksu celnego oraz w rezultacie Wspólnej taryfy celnej, zwalniając w latach 1998–2002 z należności celnych przywóz sprzętu wojskowego, jak również uchybiła zobowiązaniom, które ciążyły na niej na mocy art. 2 i 9–11 rozporządzenia nr 1552/89 oraz na mocy art. 2 i 9–11 rozporządzenia nr 1150/2000 wskutek odmowy obliczenia, ustalenia i udostępnienia Komisji środków własnych związanych z tym przywozem, oraz zapłacenia odsetek za zwłokę należnych z tytułu nieudostępnienia rzeczonych środków własnych na rzecz Komisji.

W przedmiocie kosztów

61 Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Komisja wniosła o obciążenie

Republiki Finlandii kosztami postępowania, a Republika Finlandii przegrała sprawę, należy obciążyć ją kosztami postępowania.

62 Zgodnie z art. 69 § 4 akapit pierwszy regulaminu Królestwo Danii, Republika Federalna Niemiec, Republika Grecka, Republika Włoska, Republika Portugalska i Królestwo Szwecji, które przystąpiły do sprawy w charakterze interwenienta, pokrywają własne koszty.

Z powyższych względów Trybunał (wielka izba) orzeka, co następuje:

1) **Republika Finlandii uchybiła zobowiązaniom, które ciążyły na niej na mocy art. 26 WE, art. 20 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny oraz w rezultacie Wspólnej taryfy celnej, zwalniając w latach 1998–2002 z należności celnych przywóz sprzętu wojskowego, jak również uchybiła zobowiązaniom, które ciążyły na niej na mocy art. 2 i 9–11 rozporządzenia Rady (EWG, Euratom) nr 1552/89 z dnia 29 maja 1989 r. wykonującego decyzję 88/376/EWG, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot, zmienionego rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 1355/96 z dnia 8 lipca 1996 r., a także na mocy art. 2 i 9–11 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000 z dnia 22 maja 2000 r. wykonującego decyzję 94/728/WE, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot wskutek odmowy obliczenia, ustalenia i udostępnienia Komisji Wspólnot Europejskich środków własnych związanych z tym przywozem, oraz zapłacenia odsetek za zwłokę należnych z tytułu nieudostępnienia rzeczonych środków własnych na rzecz Komisji Wspólnot Europejskich.**

2) Republika Finlandii zostaje obciążona kosztami postępowania.

3) Królestwo Danii, Republika Federalna Niemiec, Republika Grecka, Republika Włoska, Republika Portugalska i Królestwo Szwecji pokrywają własne koszty.

Podpisy